

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3. po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miesiącu 5 ct., pocztą 7 ct.
Biurowi Redakcyi i Administracyi Ul. Czarnieckiego 18.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 18 zł.; kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct.
W miesiącu rocznie 12 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do Gazy Lwowskiej, otrzymują cało i półroczni abonenci bezpłatnie, dwiuroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik psemumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 ct. kilkorazowe po 6 ct. od niejaca jednego wiersza.
Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne są od opłaty pocztowej.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

C. k. krajowa Rada szkolna zamianowała tymczasowego nauczyciela szkoły w Strutyńcu Aleksęgo Wołoszyńskiego rzeczywistym nauczycielem szkoły etatowej w Strutyńcu.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, dnia 22 lutego.

Wreszcie wystąpił klub postępowy z zapowiadany od tak dawna projektem ustawy o niepołączalności pewnych urzędów z mandatami poselskimi. Na ostatnim posiedzeniu Izby deputowanych odczytano ten projekt a w tych dniach będzie on zapewne przedmiotem krytyki we wszystkich dziennikach wiedeńskich. Wątpimy, ażeby sąd wypadł pochlebnie, bo postanowienia tego projektu mają dużo stron słabych. Nie wzbrowniono tam bezwarunkowo łączyć mandatów poselskich z pewnymi urzędami, lecz tylko zrobiono zatrzymanie mandatu zawisłym od pewnego wyboru, któremu poddać się musi deputowany w wypadkach szczegółowo wskazanych. Ci którzy nie uznają potrzeby uchwalenia takiej ustawy, mają w pogotowiu argument trafny. Jeżeli na pewnym wyborze ma polegać całe znaczenie ustawy, to w takim razie wyborcy rozstrzygają o niepołączalności a do tego niepotrzeba osobnej ustawy. Wyborcy mogą i dzisiaj wezwać swojego deputowanego przed własne forum i środkami moralnego nacisku zniewolić go do złożenia mandatu. Może kto zarzuci, że wyborcy austriacy nie są jeszcze tak dojrzały, ażeby nieustannie czuwać nad postępowaniem swojego posła i z własnej inicjatywy uchylali pewną kumulację zajęć publicznych. W takim razie jednakże nic nie pomoże ustawa, bo wyborcy niedojrzali nie mogliby także ocenić w danym wypadku, czy należy uchylić pewną kumulację zajęć. Jeszcze więcej niezadwo-

leni będą z projektu ci, którzy żądają radykalnych postanowień i marzą o idealnym parlamencie, złożonym z samych posłów wyłącznie oddanych zawodowi parlamentarnemu. Dla tych żywiołów projekt klubu postępowego ma tylko o tyle znaczenie, o ile posłużyć może za materiał dający się uzupełnić daleko idącymi poprawkami. Jeżeli zaś poprawki te upadną, to ich autorowie będą zupełnie obojętnie patrzeć na upadek całego projektu. Zresztą wiadomości o terminie odroczenia obecnej sesyi Rady państwa może nawet zniechęcać koła parlamentarne do bliższego rozpoznawania tego przedmiotu zaraz go jego wniesieniu.

W Budapeszcie śnać powątpiewano, ażeby rokowania parlamentarne związane pomiędzy dwoma głównymi stronnictwami przez ministra-prezydenta skończyły się rychło i pomyślnie, skoro w ostatniej chwili organa poważne przestrzegały, ażeby nie brano pod rozwagę wszystkich zasadniczych kwestyi. Dowodzone mianowicie, ażeby rokowania ograniczyły się tylko do niezbędnych warunków wytworzenia nowej większości parlamentarnej, na której mógłby się oprzeć gabinet koalicyjny. Pobudkę tej rady stanowiła uwaga, że obecna sesja sejmowa jest ostatnią, że zatem nie należy przesądzać o kierunkach politycznych, które wytknie sobie sejm nowo wybrany. Na pozór rada ta wydaje się wcale roztropną, ale pamiętać należy, że przyszłe wybory mogłyby zadać klęskę krajowi, jeżeli na ich przebieg nie wpłynę legalnymi sposobami silnie zorganizowana i pewna swoich celów większość parlamentarna. Posłowie powołani do rokowań nie usłuchali przestrogi i nad spodziewanie szybko doprowadzili do porozumienia w kwestyach, o które dotąd zawsze rozbiły się próby połączenia stronnictw. Po takim wyniku rokowań można już oczekiwać rychłego i stanowczego załatwienia długo trwającej kryzys gabinetowo-parlamentarnej.

Niema dnia, w którymby dzienniki wiedeńskie nie podały nowej wersji o bliskim chwilowym albo stanowczym usunięciu się ks. Bismarcka z widowni publicznej. Przed kilkoma dniami rozpisywano się o prezyden-

cie pruskiego parlamentu Beningsenie jako przyszłym kanclerzu niemieckim, a dziś zapomiano już o tem i nowy kierunek wytknięto złowrogiej pogłosce. Cesarz Wilhelm miał przedstawić kanclerzowi, że najważniejsze interesy narodowe wymagają, ażeby obaj twórcy cesarstwa niemieckiego tak długo kierowali losami jego, dopóki na to pozwalają siły, wiek i stosunki. Niema wątpliwości, że taka uwaga wypowiedziana przez zgrzybiałego monarchę, który mimo burzliwych losu koleji z młodzieńczą gotowością zajmuje się sprawami publicznymi, mogła a jeżeli jest autentyczną musiała nawet wybić ks. Bismarckowi z głowy wszelkie myśli o dłuższym lub stałym urlopie. Ale to samo źródło, z którego czerpiemy tę wiadomość, zapewnia, że cesarz Wilhelm sam pragnie ulżyć kanclerzowi brzemię trudnych obowiązków i w tym celu ścieśni jego wielostronną działalność przez powołanie ambasadora niemieckiego w Paryżu księcia Hohenlohe na stanowisko pomocnika kanclerskiego w dziale spraw zagranicznych. Mamy znowu do czynienia z wersją niesprawdzoną co do wiarygodnego pochodzenia a nadto nasuwającą dość ważne wątpliwości. Najpierw bowiem w dziale spraw zagranicznych niezbędność ks. Bismarcka podniesiona przez jego zwolenników do wysokości dogmatu narodowego jest najwięcej uzasadnioną i jeżeli wypadłoby naprawdę ulżyć kanclerzowi ciężką i wszechstronną odpowiedzialność, to prędzej pogodziłaby się opinia publiczna z myślą, że ks. Bismarck usunie się od kierownictwa w gabinecie pruskim. Druga wątpliwość jest nierównie ważniejsza, bo wynika z osnowy konstytucyi niemieckiej. Jeżeli księżę Hohenlohe powołany zostanie kanclerzowi do pomocy w sprawach zagranicznych, to pewnie zakres jego działania nie będzie tak ścieśniony jak zakres sekretarza stanu. Ks. Hohenlohe otrzymałby atrybucję ministra spraw zagranicznych a na to nie pozwala konstytucya, nie znająca instytucyi państwowego ministerstwa. Przedtem musiałaby nastąpić zmiana konstytucyi w tym kierunku, czego niezawodnie gorąco pragną zwolennicy ści-

słego wznowienia jedności niemieckiej. Instytucya państwowego ministerstwa byłaby bowiem koroną dzieła narodowego zjednoczenia, szczytem dążeń unifikacyjnych.

Dzisiaj lub jutro ponowioną będzie w wersalskim Zgromadzeniu narodowym próba uchwalenia ustawy o senacie. Projekt Wallona, ofiarujący republikanom pewne koncesye a przytem niezapominający wcale o interesach orleańskich, ma po swej stronie zapewnioną znaczną liczbę deputowanych. Sam Gambetta wystąpił z obroną tego projektu z powodów utylitarnych i popadł w sprzeczność z równą sobie a może większą bo starszą powagą republikańską, byłym prezydentem Zgromadzenia narodowego Grévym. Stary ten republikanin dobrze zcharakteryzował projekt Wallona. Dogadza on antagonizmowi pomiędzy republikanami a bonapartystami i pod tym płaszczykiem śmieiej i skuteczniej forytuje interesa i widoki orleanistów. Grévy obawia się orleanistów, uważa ich za przeciwników republiki daleko niebezpieczniejszych niż bonapartyści i dlatego sprzeciwia się projektowi Wallona. Gdyby republikanie wersalscy więcej powodowali się nie już dobrem Francyi, lecz dobrze zrozumianym własnym interesem niż ślepą nienawiścią ku bonapartystom, to pewnie poszliby zagłosem Grévego. Orleaniści są rzeczywiście groźniejszymi przeciwnikami republiki niż bonapartyści, tak samo czychają na jej zgubę, a walczą bronią nierównie niebezpieczną i podstępem politycznym i starannem ukrywaniem prawdziwych planów swoich. Między cesarstwem a republikanami istnieje przynajmniej jeden węzeł, który zawsze wysoko podnoszą bonapartyści w swoim hasle: Cesarstwo to ukoronowana demokracja! Między republiką a monarchią orleańską niema najmniejszej wspólności począwszy od formy rządu a skończywszy na podrzędnych objawach i kierunkach życia publicznego. Ale dziś republikanie są więcej niż kiedykolwiek zaślepieni w swej nienawiści do cesarstwa, i dlatego projekt Wallona może mieć powodzenie. Gdyby zaś i ta próba nie powiodła się, to prawie nieuniknionem będzie rozwiązanie Zgromadzenia naro-

Z literackiej podróży.

III.

„Widziałem — mówi Borkowski — wiele krajów i wielu ludzi gołych a przecież Boża opieka ratuje każdego, kto się do niej ucieka. Ja na nieszczęście nigdy dotąd nie uciekał, i nie znam tego rodzaju sztuki pod napisem: *Chevalier d'industrie*. Co za radość w znaleźć gotową naukę i sposób do życia w tak krytycznej pozycyi; lecz niestety wywistano *Chevaliera* a z nim całą moją nadzieję Zredukowany tedy wyłącznie na panią filozofię, przyznam Ci się, że się nią nudzić już zaczynam. Dama ta, nie przeczę, ma wiele uprzejmości, słodczy, gruntownych wiadomości, zna ludzi i ich słabe strony, czytała wiele a więcej jeszcze myślała, ale cóż potem, kiedy już tak obarczona wiekiem! Ilekróć sobie przypominę, że jeszcze Epaminoudasa i Sokratesa bałamucila, że im przyrękała złote góry a żelazne narzuciła kajdany, tylekróć odbiega mnie chęć do dalszego z nią konwersowania. Mimo wstrętu jednak, jaki we mnie podszły jej wiek obudza, wyznać muszę, że jakkolwiek stara, ma wszakże prześliczne momenta, i jużbym był szczęśliwy, gdyby całą mocą rozumu i nadziei potrafiła uspokoić tego, który ma jedną a najukochańszą matkę. Lękam się, by przydłuższego tutaj pobytu mojego nie przypisała raczej oziębłości w wykonaniu jej rozkazów, jak potrzeby, i nie winała syna, który nie zna

innego cierpienia nad to, które z matką dzieli...”

Borkowski jako człowiek światły i obdarzony dobrym smakiem, znał się na sztuce dramatycznej i częstym bywał gościem w teatrze, lubo się wielokrotnie na wysokości cen uskarża. „Teatr tu drogi — pisze — pierwsze miejsce kosztuje pół dukata a na parter żadna kobieta i nikt z uczciwszych nie chodzi. Tam jeszcze rzeczpospółta: każdemu wolno świstać i sąsiada częstować kułakami...” Widocznie jednak sąd jego o parterze paryskim był za surowy, bo w innym liście sam się przyznaje, że kilkakrotnie przeniósł się na parter a jeśli chodził na pierwsze miejsce, to tylko jako „ofiara szyku”, ze względu na obecnych w Paryżu Polaków, jak Cetera, Załuskiego i innych, „którzy jak wszędzie tak i tu radzi wiedzieć, jak to zwyczajnie dobrzy sąsiedzi, jak kto siedzi...”

Lecz posłuchajmy wielce ciekawej a pełnej trafnych spostrzeżeń charakterystyki paryskiego teatru, mieszczonej zwłaszcza opis oryginalnych eksperymentów, robionych w owym czasie przez Francuzów na wielkim poecie albińskim. „Już dawno — pisze na dniu 12. lutego 1809 — winiem ci donieść o teatrze. Rozumie się, że nie o dzielach teatru francuskiego pisać Ci będę. Są one znane a każdy już ma pewne zdanie o ich rzetelnej wartości. Wspomnę jednak o nowem tłumaczeniu *Hamleta*, które tu niedawno dało pochop żurnalistom do wielu uwag nad teatrem angielskim, niemieckim i francuskim. Pan Ducis, tłumacz tej tragedyi, dał dowód, że Francuzi, jak Mercin mówi, wszystko umieją a to szczególnie, czego się nigdy nie uczyli. Donosi on czytelnikowi w pierwszym wierszu przed-

mowy, że ani słowa po angielsku nie umie, ale że podług wiernego tłumaczenia tę sztukę do gustu francuskiego przystosował... Naturalnie, że i stosunek wypaść musiał jak pieśń do nosa... Przeląknem się, widząc pierwszą reprezentacyę *Hamleta*. Jest to monstrum, dla którego, że mu się coś przyśniło, wszystkie inne względy i obowiązki są niczem; jest to studjosus bez znajomości ludzi i doświadczenia. I gdy takiego *Hamleta* przedstawia na scenie, dziennikarze wołają w niebogłosy: Otóż to Szekspir, otóż to ten piękny geniusz!” a za nimi woła cała publika: Otóż to! Otóż to! Ja to słyszę, i mówię po cichu:

Nous conservons le droit de penser en secret, Mais la sottise prêche et la raison se tait...

Pomimo tych krzyków nikomu się dotąd nie przyśniło zapytać, czy ten *Hamlet* jest prawdziwym *Hamletem*? Dość, że taki, jak jest, jest nie potem, ale że jest nowy, że posiada kilka pięknych wierszy, teatr na nim zawsze pełny. Tutejsza publiczność nie szuka wcale prawdopodobieństwa, i biada temu, ktoby się ważył wystawić w tragedyi ludzi, mających w sobie coś ludzkiego. Wszystko tu musi być idealnem, nadzwyczajnem i niepraktykowanym, inaczej staje się pospolitem i niegodnym tragedyi. Za tem idzie, że i aktorowie muszą sobie koniecznie tworzyć akcyę zmanierowaną. Trzeba tak wyjątkowego talentu, jakim jest Talma, by wśród tych nadzwyczajnych sytuacji i charakterów utrafić zawsze w prawdziwy środek. Dla tego też prawie wszyscy aktorowie przybrali sobie pewną normę gry, służącą im na każdy dzień jako mundur... Oto zasady tej normy: najprzód potężnie

krzyżeć, bo im bardziej kto wrześnie, tem pewniejsze aplauzy — potem każdą myśl oddać dobitnie, ponieważ bowiem tragedyi brak akcyi, każdy przeto chce słyszeć myśli — nareszcie każdy ruch powinien być oryginalnym, takim, jakiego nigdy w zwykłym świecie widzieć nie można. Gdy aktor tych warunków dopełnił, wynosi go krytyka pod niebiosy, admirują widownie... Tragedye grywają codziennie na teatrze francuskim; sądziłem, że płacząc codziennie, w suchoty wpadnę, dotychczas jednak ani jednej łzy nie przelałem, co łatwo można wytłumaczyć. Czasem na komedyi francuskiej płakałem, i wyznać trzeba, że nic nie wyrównywa doskonałości aktorów komedyi. Tu jeszcze wolno zbliżyć się do natury; to też ją z niewymownym oddają wdziękiem. Po każdej tragedyi następuje komedya. Trudno pojąć, jak zdrowie ludzkie może wydołać tak wielkiej pracy; tu bowiem jeden aktor często w dwóch sztukach grać musi. Między aktami odpocząć nie może, bo te dłużej nad pięć minut nie trwają; tak więc przez ośm lub dziewięć aktów bywają w ustawicznej pracy, i to codziennie. Pamięć aktorów nie cierpi tyle, gdyż tutaj trzy razy jedną sztukę powtarzają w tygodniu — tak dalece, że już teraz sztuki Racina i Corneilla cała publika za aktorem mruży...”

Na początku roku 1810 wyjechał Borkowski z Paryża a w lutym pisze już z Wiednia, zapowiadając rychły powrót do domu. W pięć lat później, w dojrzałym już wieku, puszcza się w podróż do Włoch, której zawdzięczamy wspomniane powyżej dzieło. Pisał on z Florencyi i Rzymu po kilka listów do Józefa Dzierzkowskiego, lecz niemal wszystkie zawarte w nich opisy pomieszcil dosłownie w swojej *Podróży*;

dowego. Nie pomoże już odraczenie sprawy przez nieuznanie nagłości wniosków do tego celu zmierzających. Republikanie posiadają większość w komisji inicjatywy parlamentarnej, więc choć nagłość wniosku o rozwiązaniu izby nie została uznana, sprawa może być rychło i w formie stanowczej postawioną na porządek dzienny. Tym środkiem nacisku jeszcze w ostatniej chwili mogą republikanie wymóc ustępstwo na orleanistach, bo nikt więcej od nich nie obawia się rozwiązania izby. W dzisiejszym składzie rzeczy nowe wybory stworzyłyby całkiem odmienny parlament, w którym orleaniści odgrywałyby rolę zabytków starożytności.

KORESPONDENCJE.

Wiedeń, 20. lutego.

Z Jutro wieczór Najj. Pan wyjeżdża do Pesztu. Zdaje się zatem, iż rokowania między przywódcami rozmaitych frakcyj, których koalicja ma nastąpić celem złożenia nowego gabinetu, powiodły się. Prezes rządu węgierskiego p. Bitto przeprowadziwszy układy zapewne usunie się ustępując miejsca nowemu naczelnikowi z stronnictwa Deaka. W nowym gabinecie węgierskim stronnictwo to zawsze naturalnie przeważać będzie, lewica znajdzie tam dwóch lub trzech reprezentantów, między nimi — co się rozumie samo przez się — p. Kolomana Tiszę. Zabawnymi były uwagi jednego z dzienników tutejszych o różnicach zachodzących między stronnikami węgierskimi a przedlitawskimi; w Wiedniu idea „konserwatywna“ coraz większe robi postępy, w Peszcie zaś zwycięża idea „rewolucyjna“ z r. 1848, skoro p. Tisza otrzyma tę ministeryalną. Już dzienniki tutejsze złożyły tak świetne dowody nieznajomości stosunków węgierskich, iż zbyteczną jest wszelka z niemi w tej mierze polemika. Wszak do dzisiaj p. Sennyeya tu uważają za przedstawiciela „reakcji“, a mimo to ewentualność wspólnego udziału p. Sennyeya i p. Tiszy ciągle jeszcze jest możliwą. Więc albo p. Sennyey nie jest postrachem liberalizmu, albo p. Tisza nie jest naczelnikiem radykalizmu? Ani jedno, ani drugie, gdyż w Węgrzech nie rozstrzygają kwestje liberalizmu, lecz kwestje czyli zasady prawno-polityczne lub czysto administracyjne.

Niespodzianką dla wielu było umieszczenie prebendarzy kościelnych na spisach wyborczych dla sejmiku górnoaustriackiego, niespodzianką dlatego, ponieważ — po umiarkowaniu pierwotnych wyborów z większej posiadłości w górnej Austrii — wykreślono

prebendarzy z listy wyborców, stosując się do uchwały Izby niższej. Umieszczenie ich w spisie wyborców, gdy rozchodzi się o wybory sejmowe, wskazuje, iż rząd nie odstąpił od dawnego zdania swego, że prebendarze kościelni posiadają prawo wyborcze. Dzienniki tutejsze niezadowolone tą połowicznością — jak się wyrażają — pragnęłyby raczej, aby sprawa prebendarzy dostała się przed trybunał państwowy celem uzyskania stanowczej uchwały raz na zawsze. Prebendarze kościelni atoli nie uchwycą się tej drogi, aby nie narazić prawa swego na utratę.

W procesie Ofenheima tem przykrzejsza nastąpiła przerwa, o ile ją spowodowało nagłe zastąpienie barona Wittmanna, prezesa sądu przysięgłych. W poniedziałek, jak się zdaje, nareszcie skończy się ten proces, a zatem dopiero z początkiem 8go tygodnia. Dwa pytania zastanawiają prawników tutejszych, t. j. czy prezes sądu dalej ciągnąć będzie resumé procesu, czy też będzie musiał na nowo je rozpocząć, powtóre, czy w razie gdyby słabość pana Wittmanna potrwała czas dłuższy, inny sędzia mógłby go zastąpić jako przewodniczący? Zdaje się, że nie, gdyż żaden z sędziów zasiadających w procesie Ofenheima nie jest i nie był mianowanym ani prezesem ani zastępcą prezesa sądu przysięgłych, zaś inni sędziowie mianowani prezesami dla bieżącej sesji sądu przysięgłych nie zasiadali w procesie Ofenheima, a zatem niemogą nikogo zastępować. Nawet następne zamianowanie zastępcy prezesa nie zmieniałoby rzeczy. Nie ulega atoli wątpliwości, że p. Wittman już do poniedziałku wyzdrowieje.

Zjazd marszałków i delegatów powiatowych.

§. Tylko w kronice i krótko wspomnieliśmy o zwołanym do Lwowa zjeździe marszałków i delegatów powiatowych w sprawie reformy ustawy drogowej — raz z powodu, że posiedzenia odbywały się przy drzwiach zamkniętych, powtóre, że całą tę sprawę uważaliśmy z góry za płoną, cel zjazdu za chybiony. Dlatego też postanowiliśmy nie podawać obszernych sprawozdań. Pisząc bowiem sprawozdanie niepodobna było ukryć tych przekonań a wyrażając je przed zakończeniem obrad, mogliśmy łatwo narazić się na zarzut, że chcemy sparaliżować plan, którego dążność obywatelską najzupełniej uznajemy, którego cel nieosiągnięty wprawdzie ale przez inicjatorów szczerze podniesiony zasługuje na jak najgorętsze poparcie.

Inicjatorowie zjazdu zamierzali przygotować reformę ustawy drogowej tak, aże-

utrzymywać spiżarnię, obliczać się z kucharką i wydawać pieniądze (jeżeli były) na obiad... Widywano go, jak z uśmiechem dworaka podawał półmiski ludziom, którychby dawniej do pokojów nie puścił...

W liście pisanym po francuzku z Florencji na dniu 17. listopada 1815 r. donosi o tym „niegdys pierwszym ambasadorze dworu pruskiego“, że stał się szczerem od chwili, gdy nie potrzebuje już zwodzić, i że spostrzeżenia jego nad Polską i Polakami są nader ciekawe. Opowiadał mu wiele o Rzewuskim, Szczęsnym, Stanisławie i Ignacym Potockich; ostatniego uważał za narzędzie Kollataja.

— *C'est un diable d'homme* — mówił — *que ce Mr. Kollatay; je crois, qu'il était le seul, qui voyait clair, ce qu'il y avait à faire.*

Sprawdziwszy rozmowę na tak poważny temat, zapragnął ex-poseł popisać się dowiecipem.

— *C'etoit* — rzecze — *le regne des femmes; la Pologne a expiré dans les bras des femmes. Elle est morte d'une belle mort.*

— *Dites plutôt, Mr. le Marquis* — odparł Borkowski — *qu'elle est morte pour avoir cru à un infidèle...*

Lubo upadły moralnie, upokarzający się i płaszczący dworak, zachował Lucchesini wrodzony spryt i rozum; czerstwy i żywy, opowiadał w sposób zajmujący i pisał pamiętniki z którymi nie wiadomo nam, co się stało. Jeśli się gdzie jeszcze kryją w manuskrypcie, wartoby je ogłosić drukiem bo wybitna rola, jaką markiz odgrywał podczas sejmiku czteroletniego, pozwala nam się domyślać, że jego wspomnienia wieleby się przyczyniły do wyjaśnienia tej epoki.

K.

by sejm na przyszłej sessji bez długich obrad przygotowawczych mógł stanowczo załatwić tę długo zwlekaną a tak ważną sprawę. Jeżeli taką była myśl przewodnia zjazdu, to trzeba było użyć innych środków. W dwojaki bowiem sposób można przyspieszyć reformę ustawy drogowej. Pierwszym sposobem byłoby wypracowanie projektu opartego na sumiennem zastanowieniu i aprobacie ludzi doskonale z przedmiotem zaznajomionych i powołanych do wypowiedzenia stanowczego zdania w tej sprawie. Taki projekt przedstawiony sejmowi w formie przedłożenia Wydziału krajowego mógłby liczyć na powodzenie o tyle, o ile w sejmie naszym wywrzeć może nacisk głosów nie samozwańczych lecz powszechnie uznanych. Drugim sposobem przyspieszenia reformy ustawy drogowej, było zwołanie posłów sejmowych na konferencję i przygotowanie większości głosów dla pewnego projektu, co w czasie sessji krótkich a zapelnionych wielu innymi ważnymi przedmiotami dotąd nie powiodło się mimo usilnych zabiegów w tym kierunku. Konferencja taka miałaby przewagę nad ankietą powyżej wskazaną z tego powodu, że dawałaby o wiele pewniejszą rękojmię pomyślnego skutku.

Może nam kto zarzuci, że zjazd marszałków i delegatów powiatowych był najstosowniejszym środkiem przyspieszenia pożądanej reformy, bo posiadał cechy ankiety i konferencji poselskiej. Uczestnicy zjazdu są w znacznej części posłami a nadto jako członkowie organów autonomicznych powołanych do zastosowania ustawy drogowej najlepiej znają dolegające nam dzisiaj usterki i niedostatki. Ale taka argumentacja tylko na pozór wydaje się słuszną. Zjazd nie przedstawiał ani ankiety ani konferencji poselskiej. Ankieta w powyżej wskazanym znaczeniu nie można nazwać tego zjazdu, bo składał się on wyłącznie z członków jednej warstwy społeczeństwa a nie posiadał w swoim gronie ani reprezentantów tej warstwy, której interesów jeżeli nie silniej to zarówno silnie dotyka ustawa drogowa, ani zastępców tych organów autonomicznych, które obok Wydziałów powiatowych powołane są także do zastosowania postanowień ustawy drogowej.

Ze zjazd nie był konferencją poselską nie potrzeba nawet dowodzić. Nie wszyscy jego uczestnicy posiadają mandaty poselskie a ci nawet, którzy zasiadają w sejmie, mogli wobec charakteru nadanego z góry zjazdowi, nie poczuwać się na ławach sejmowych do żadnych zobowiązań wobec postanowień powziętych na zjeździe.

W końcu nasuwa się jeszcze jedna uwaga. Wypracowany w ubiegłym roku przez Wydział krajowy projekt nowej ustawy drogowej nie może przyspieszyć reformy, bo nie znalazł uznania w kołach decydujących a to głównie dzięki swoim obrótom. Na pochwałę tego projektu powtarzano ciągle z pewnej strony, że osnuty on został na znakomitych wzorach belgijskich i francuskich. Ależ to właśnie z góry zrazić może każdego nawet nieuprzedzonego znawcę rzeczy. Jeżeli w każdej sprawie powoływanie się na wzory zagraniczne wśród naszych stosunków jest niestosownem, to w sprawach drogowych zakrawało nawet na śmieszność. Jeszcze dużo czasu upłynie, jeszcze niejedno trudne zadanie musi być spełnionem, zanim będziemy mogli oglądać się na Belgię a mianowicie na belgijskie stosunki komunikacyjne. Wspomniemu projektowi Wydziału krajowego zarzucano nawet wprost niewykonalność, bo składa on na gminy takie czynności administracyjne, które wymagają rutyny urzędniczej a nawet formalnego urzędzenia gminnych biur rachunkowych.

Inicjatorowie zjazdu mogą się pocieszać tą uwagą, że nawet pomyślny przebieg obrad byłby może nie zapewnił skutku w sejmie. Tegoroczna sesja bowiem jest ostatnią w bieżącym stuleciu a wiadomo, że każde ciało ustawodawcze na schyłku swego urzędowania bardzo niechętnie patrzy na przedłożone mu plany reform doniosłych i wpływających stanowczo na interes materialne wyborców.

Rada Państwa.

113 posiedzenie Izby deputowanych z dnia 19. lutego.

Przewod. dr. Rechbauer. Obecni ministrowie: Ks. Adolf Auersperg, baron Lasser, dr. Stremayr, dr. Glaser, dr. Unger, Chlumceky, br. Pretis, pułkownik Horst, dr. Ziemiałkowski. Dr. Euz. Czerkaskiemu udzielono 14. dniowego urlopu.

P. minister handlu przesłał do konstytucyjnego traktowania konwencyę pocztową zawartą w Bernie w Szwajcaryi.

Pomiędzy petycjami odczytano petycję bukowińskiej Izby handlowej o zmianę

§. 9. ustawy z 29. czerwca 1868 co do wyborów do Izby handlowej, tudzież petycję Izby handlowej w Roveredo o zniesienie cła od zboża.

Odpowiedz p. ministra sprawiedliwości, dr. Glasera, na interpelację dep. Cienciaily co do używania języka słowiańskiego w sądach szląskich, znaną już jest z telegramów.

Na wniosek dep. Wolfruma odesłano w pierwszym czytaniu projekt ustawy zmieniającej §§. 6, 7 i 9 ces. rozporządzenia z 9 listopada 1858 Dz. ust. państw. nr. 205 co do kumulatywnego lokowania majątków sierocińskich — do komisji budżetowej.

Izba przystąpiła następnie do dalszych rozpraw nad sprawozdaniem komisji o regulaminie Izby i mimo licznych poprawek, stawianych do poszczególnych paragrafów, uchwaliła ustawę aż do § 38 w myśl wniosków komisji, z wyjątkiem §. 37, który przyjęto z poprawką dep. dr. Dworskiego, tej treści: „Jeżeli postawiony będzie wniosek przejścia do zwykłego lub motywowanego porządku dziennego, to należy przedtem głosować nad tym wnioskiem.“

Przed zamknięciem posiedzenia, postawił dep. Cienciaila wniosek, ażeby Izba dozwoliła wszcząć rozprawę nad odpowiedzią p. ministra sprawiedliwości na jego interpelację; Izba odrzuciła ten wniosek.

Dep. Schönerer z tow. wystosował do ministra handlu następującą interpelację: 1) Czy zamierza wys. rząd z uwagi na wymagania nowszych czasów zreorganizować c. k. generalną inspekcję dla dróg żelaznych a mianowicie, czy nie zamierza utworzyć nowego oddziału do nadzoru służby towarzyszącej pociągom t. j. dla właściwego technicznego ruchu? 2) Przez jakie organa i w jaki sposób nadzorowano dotychczas najważniejszą służbę, bo służbę towarzyszącą pociągom?“

Odczytano w końcu następujący wniosek dep. dr. Mengera:

„Wys. Izba raczy uchwalić: 1) Ustawa normująca postanowienia dodatkowe §. 20. ustawy z 2. kwietnia 1872 o wyborze członków Izby deputowanych Rady państwa.“

Za zezwoleniem obu Izby Rady państwa postanawiam co następuje:

Jeżeli deputowany do Rady państwa w ciągu trwania swego mandatu;

a) obejmuje urząd państwowy; b) zostanie członkiem rady zawiadowczej, likwidatorem, administracyjnym kierownikiem albo członkiem nadzoru przedsiębiorstwa kolejowego albo innego komunikacyjnego zakładu subwencyonowanego stale przez państwo, tudzież jakiego handlowego lub przemysłowego towarzystwa, które z zarządkiem państwowym zostaje w stałym stosunku;

c) Jeżeli należy do rady zawiadowczej przedsiębiorstwa mającego zarobek na celu, albo jest kierownikiem administracyjnym lub członkiem zarządu takiego przedsiębiorstwa, które popadło w konkurs, — naówczas traci swój mandat poselski i celem ponownego uzyskania onegoż ma się poddać ponownemu wyborowi. Wybory te mają się odbyć natychmiast. — Przeprowadzenie tej ustawy porucza się ministrowi spraw wewnętrznych.

2) Do zastanowienia się nad tym wnioskiem ma być wybrana z całej Izby komisja z 15 członków złożona (38 podpisów).

Na tem zakończono posiedzenie; następne d. 20 b. m.

Komisja budżetowa wnosi w sprawie wniosku dep. Furtmüllera i tow. o zgartywaniu śniegu na drogach rządowych, co następuje: „Wys. Izba raczy uchwalić: „Wzywa się wys. rząd, ażeby w jak najkrótszym czasie przedłożył do konstytucyjnego traktowania ustawę o zgartywaniu śniegu na drogach rządowych, odpowiednią dzisiejszym potrzebom.“

Komisja do reformy administracji politycznej, odbyła d. 18. b. m. posiedzenie pod przewodnictwem dr. Giskry. Minister spraw wewnętrznych br. Lasser rozwijał zapatrywania rządu w tej mierze. Rząd przyznaje potrzebę reformy władz politycznych, uważa jednak iż wniosek Göllericha nie może tej reformie służyć za podstawę. Po mowie br. Lassera wywiązała się długa rozprawa, w której brali udział dep. Göllerich, Bazant, Herbst i Giskra. W końcu przyjęto wniosek dep. Herbsty: „Wzywa się wys. rząd, aby przedłożył projekt reformy władz politycznych w kierunku pomnożenia urzędników politycznych po za siedzibami starostw powiatowych.“ Za wnioskiem tym podnoszono także to, że władze polityczne przeciążone są teraz pracą, w skutek czego wykonywanie polityki miejscowej przez gminy wiele pozostawia do życzenia, a dalej, że przez pomnożenie urzędników politycznych po za siedzibami starostw powiatowych daną będzie możliwość do utrzymania lepszej polityki miejscowej; w końcu, że pomnożenie urzędników da sejmowi sposobność przekazania tym

Memoryał

komisji ankietowej w sprawie podniesienia chowu bydła rogatego.

(Ciąg dalszy.)

Po 5te. W końcu nadmienić musimy, że przynajmniej na dłuższą jeszcze przyszłość, pozostawiać należy jak dotąd, sprawę przeniesienia bydła, wedle przyjętego dotychczas trybu postępowania w rękach c. k. Towarzystw rolniczych. Są one bowiem pomiędzy innymi organami w kraju z wielu przyczyn do tego najkompetentniejsze, a wykonanie odnośnych postanowień za ich pośrednictwem nie pociąga za sobą kosztów, które przez przydzielenie tej czynności bądź reprezentacyom powiatowym, bądź też osobnym komisjom, koniecznie łączyłyby się miały z uszczerbkiem funduszy, przeznaczonych na cele premiowania hodowli bydła.

Z przyczyn powyżej przytoczonych pozwalamy sobie twierdzić, że komisja z biegłych hodowców i reprezentantów kraju i rządu złożona, wyłącznie do celów podniesienia hodowli bydła rogatego w kraju ustanowiona, więcej przysporzyć może krajowi korzyści jak reprezentacye powiatowe, zwłaszcza jeżeli zadaniu jej przewodniczyć będzie ustawa pozwalająca na stopniowe i jak wspomniano krok po kroku posuwanie się naprzód przy równoczesnym usuwaniu przeszkód stojących w drodze racjonalnej hodowli bydła. A ponieważ skutek tych usiłowań zależy jest nie tylko od chętnego współdziałania wszelkich innych pomocniczych organów krajowych, lecz w znacznej części i od środków materialnych, jakie na ten cel przeznaczone zostaną, winniśmy dodać, że środków tych do-tarczyć powinny w uwzględnieniu wyżej przytoczonych okoliczności po większej części fundusze państwowe.

Orzekłszy poprzednio potrzebę ustanowienia specjalnej komisji krajowej dla spraw chowu bydła, uważamy za stosowne określić bliżej:

- I. Skład i zadanie komisji krajowej w ogóle;
II. Instrukcyę sformułowaną najogólniej jako ustawę dla komisji krajowej, wskazującą tak skład jak i zakres jej działania;
III. Ustawę szczegółową mającą obowiązywać tak ogół hodowców jak i dotyczące władze w takim zakresie, jaki swobodnego działania pojedynczych nie krępuje, a do zapobieżenia szkodliwym nadużyciom niezbędne jest potrzebnym;
IV. Rezolucyę ze strony ankiety dla Wydziału krajowego.

Co do I.

Skład i zadanie komisji krajowej w ogóle:

W skład komisji krajowej wchodzi: dwaj delegaci c. k. Tow. roln. krakowskiego, dwaj delegaci c. k. Tow. gosp. galicyjskiego, trzech delegatów wybranych przez Wydział krajowy za porozumieniem się z c. k. Namiestnictwem, nadto c. k. komisarz rządowy, komisarz Wydziału krajowego, i Weterynarz krajowy.

Komisji krajowej wolno wyrażać się komisjami oględzin w powiatach lub okręgach, i przeznaczyć dla każdej właściwy okręg, w którym takowa rozwijać ma swoją działalność. Przy każdej takiej komisji, o ile być może, znajdować się powinien i weterynarz prócz trzech do najwyższej pięćci członków wybranych. Na żądanie komisji krajowej wimien Wydział powiatowy po-

rozumieniu z Radą c. k. Tow. gospodar- skiego wskazać znawców, z pomiędzy których wybiera komisya krajowa członków do komisji oględzin.

Co do II.

Ustawa dla komisji krajowej (jako instrukcyja).

§. 1. Podniesieniem chowu bydła rogatego w kraju, zajmować się będzie komisya krajowa. Tym celem będzie komisya krajowa utrzymywać ciągłą styczność z Towarzystwami rolniczymi ich oddziałami, tudzież z władzą polityczną o ile tego okaże się potrzeba.

§. 2. Komisya krajowa składa się: z 2ch członków wybranych przez c. k. Tow. roln. krakowskie; z 2ch członków wybranych przez c. k. Tow. gosp. galicyjskie; 3ch członków wybranych przez Wydział krajowy za porozumieniem się z c. k. Namiestnictwem, nadto wchodzi obowiązkowo w skład komisji:

- C. k. komisarz rządowy;
Komisarz Wydziału krajowego i
Weterynarz krajowy.

§. 3. Komisya krajowa wybiera ze swego grona przewodniczącego i jego zastępcę.

§. 4. Do zakresu działania komisji krajowej należy:

- a) wglądać w przestrzeganie, i wpływać na ściśle wykonanie przepisów dotyczących zarazy bydła;
b) wzniesić środki ustawodawcze odnoszące się do podniesienia i wspierania hodowli bydła;
c) w ogóle zajmować się hodowlą i jej popieraniem, a pomiędzy innymi licencyonowaniem i subwencyonowaniem buhajów.

(Dokończenie nastąpi.)

Sprostowanie pomyłki. Do sprawozdania o walnem zgrupowaniu Towarzystwa kasy oszczędności zamieszczonego w Nr. 41 Gaz. Lwów. wkradła się pomyłka. Ustęp 2. pierwszego łanu na stron. 5. powinien opiewać jak następuje:

Stan wkładek w r. 1874 był 7,841.120 złr., t. j. o 903.175 złr. 33 ct. większy a niżeli w końcu r. 1873, gdy n. p. różnica między r. 1873 a 1872 wynosiła tylko 386.882 złr. 82 ct.

Wystawa międzynarodowa ze glugi i rybołówstwa odbyć się mająca w Paryżu od 10go Lipca do 15go Listopada 1875 obejmować będzie według nadesłanego do Izby handlowej i przemysłowej szczegółowego programu następujące przedmioty:

I. grupa, 1 — 3 kl. Produkta wód żywiących i nieżywiących. Przyprawianie produktów rybołówstwa. Ryby solone, wędzone i marynowane.

II. grupa 4 — 7 kl. Przyrządy rybołówstwa u rozmaitych narodów. Siecie, wędkę, laski. Filety dla rybołówstwa rzeczno i morskiego. Rezerwoary, kosze na ryby, aquaria.

III. grupa 8 — 19 kl. Żegluga na rzekach i morzach odnośnie do rybołówstwa lub do transportu produktów rybołówstwa. Modele okrętów. Pojedyncze części składowe jak: maszty, żagle, wiosła, łodzie, pompy, pawilony, instrumenta, zegary, kompasy, telegrafy, meble okrętowe, konserwy, napoje różnego rodzaju, ubiory majtków i pasażerów, artykuły higieny, apteki okrętowe, instrumenta chirurgiczne.

IV. grupa 20 — 27 kl. Materiały i narzędzia dla przemysłu marynarskiego. Wyrób sieci, powroźów, żagli, uzbrojenie, przyrządy do łodowania, wagi, skrzynie, kosze i t. p.

V. grupa 28 kl. Przyrządy do ratowania i pływania.

VI. grupa 29 kl. Polowanie na rzekach i morzach, broń. Wynik polowania: futra, pióra, zęby i t. p.

VII. grupa 30 — 33 kl. Wyroby przemysłu marynarskiego i produkta do teje używa-

ne. Metalurgia, koszykarstwo, konwisarstwo, węgle, koalks, drzewa, konopie, oleje, tytoń, sól marynarska, goudron, kautschuk, guttapercha, wody mineralne, skóry.

VIII. grupa 34 — 42 kl. Sztuka i umiejętności ze względu na wykształcenie i polepszenie bytu żeglarzy i rybaków. Biblioteki, mapy, rysunki, modele plastyczne, instrumenta muzyczne, przyrządy do geografii i kosmografii, urządzenia okrętowe ze względu na higienę i wygodę.

Bliższych szczegółów udziela i pośredniczy między interesowanymi i komisariatem wystawy sekretarz Izby handlowej i przemysłowej jako urzędowy korespondent dla tej wystawy.

Z Izby handlowej i przemysłowej Lwów dnia 10go Lutego 1875.

OSTATNIA POCZTA.

Osterr. Corresp. donosi, że Najj. Pan uda się do Budapesztu w niedzielę, dnia 21. b. m.

Z Pesztu donoszą, że pogłoski o pozostaniu Bitty ministrem prezydentem, pozabawione są wszelkiej podstawy, ponieważ Bitto jest zdania iż nie jest w możności przyjąć na się zadania utworzenia nowego gabinetu.

D. 20. b. m. ukonstytuowała się w Budapeszcie Izba adwokatów na postawie nowej ustawy adwokackiej.

Na cześć Jokaja urządzono d. 20 b. m. Budapeszcie wielką ucztę; był na niej obecny także minister prezydent Bitto. Jokaj obchodził w tym dniu 50 rocznicę urodzin.

W ostatnich czasach obiegają po dziennikach mnóstwo pogłosek o bliskim ustąpieniu kanclerza niemieckiego. Berliński telegram półurzędowy z 20. b. m. nie zaprzecza wprost tym pogłoskom, mówi tylko, że sprawa ustąpienia ks. Bismarcka nie stoi jeszcze na porządku dziennym, chociaż stan zdrowia księcia jest tego rodzaju, że nie pozwala mu przeciągać się pracą.

Z powodu ogłoszonej w Germanii najnowszej encykliki papieskiej „do arcybiskupów i biskupów w Prusiech“ wytoczono redaktorowi tego pisma proces za podburzanie do nieposłuszeństwa ustawom.

Reichsanzeiger publikuje ustawę o pospolitem ruszeniu.

Z Paryża a donoszą 20. b. m. że prawe centrum uznało zmiany poczynione przez lewicę w ustawie senackiej, jako nie podobne do przyjęcia.

Rossyjski minister komunikacyj przedłożył, jak telegrafują z Petersburga, plan budowy nowej sieci kolejowej 8.000 wiorst rozległej. Naprzód mają być budowane koleje sybirskie albo uralskie i koleje w obszarze rzeki Dońca. O kierunku kolei uralskiej zapadnie decyzya dopiero w marcu lub kwietniu.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ.

Wiedeń, 22. lutego. (Proces Ofenheima.) Ponieważ stan zdrowia barona Wittmana znacznie się pogorszył, odroczone wyznaczone na dzień dzisiejszy posiedzenie sądowe. Równocześnie wydano zarządzenie, ażeby radca sądowy Gerneth przedstawił resumé, co może w środę nastąpi.

Paryż, 22. lutego. Najskrajniejsza lewica postanowiła prawie jednogłośnie głosować za projektem Wallona o senacie.

Madryt 22go lutego. Sprawa okrętu Virginius została ostatecznie załatwioną.

Laserna mianowany został adjutantem króla, Quesada naczelnym komendantem armii północnej, Echague komendantem armii środkowej a Echassia komendantem drugiego korpusu północnego.

Korespondencya redakcyi.

Kasie zaliczkowej galicyjskiej, Spółce zaliczkowej we Lwowie, Kasie zaliczkowej „Wiera“ w Tysmienicy i innym towarzystwom finansowym odpowiadamy, że nadesłane nam bilanse umieszczane być mogą tylko w inseratach, za opłatą i że w tym celu administracya naszego dziennika oczekuje rychłej wiadomości.

Odpowiedz redaktor: Władysław Łoziński.

W teatrze hr. Skarbka.

W Poniedziałek dnia 22. lutego 1875.

Pod artystycznym kierownictwem BOLESŁAWA ŁADNOWSKIEGO. Na dochód Towarzystwa „pracy kobiet“

PRO PUBLICO BONO

Obrazek z życia w dwóch aktach przez Henryka Hr. Łęczyńskiego.

O S O B Y:

- Kwiryn Nurski P. Linkowski.
Karolina, jego żona Pani. Linkowska.
Zosia) dzieci Nurskich Pani Woleńska.
Józef)
Zdzisław Otokci P. Woleński.
August Lerski } sąsiedzi P. Zboiński.
Sportulski } P. Kwieciński.
Potulski P. Zamojski.
Gwałciaki } sąsiedzi P. Hubert.
Szkolarski P. Konarski.
Amorski, nauczyciel Józefa P. Fiszer.
Filip, służący Nurskich P. Dworski.
Epicki, ekonom P. Galasiewicz.
Pisarz prowentowy P. Skalski.
Itzcz dzieje się na wai w domu Nurskich.

Reżyser pan Fiszer.

Arcydzieło nieznane.

Dramat w 1. akcie z francuskiego.

O S O B Y.

- Michał Anioł Buonarroti P. Konarski.
Rolla snycerz P. Ładnowski.
Stefano jego brat Pni. Woleńska.
Eleonora Panna. Deryng.
Margrabia Appiani P. Zucyan.
Manuel, } krewni Rolli P. Dulęba.
Tebaldo, }
Ascario, } P. Nowakowski
Ochmistrzyini Eleonory Panna. Zamecka.
Paż Panna. Lewicka.

Posłaniec wielkiego księcia P. Nowicki.
Lud Florencyi, woźny. Rzecz dzieje się we Florencyi w połowie XVI. wieku.

Między aktami: Koncert g'mol Mendelssohna na fortepian z towarzyszeniem orkiestry wykoną p. Siegenfeld

Przyjechali do Lwowa. dnia 21. Lutego.

Hotel Żorza. Pp. B. Komarnicki, z Sasso. — R. Jastrzębski, z Podola. — C. Kozłowiecki, z Majdana.

Hotel Europejski. Pp. B hr. Bukowski, z Dobki. — F. Suchodolski, z Rzeszowa — F. Dolński, z Mrowli. — S. Korzeliński, z Bereźnicy. — A. Nęcki, z Gorlic.

Hotel Angielski: Pp S. Horoch, z Morańca. — L. Reitmann, z Czerniowiec. — J. Kieszkowski, z Sambora. — T. Kownacki, z Świtarszowa. — D. Zukasiewicz, z Otyfina. — S. Szawłowski, z Barysza. — K. Wesber, z Banunina.

Odjechali ze Lwowa. dnia 21. Lutego.

Pp. K. hr. Bielski do Starego miasta. — J. hr. Męciński do Partyna. — St. hr. Zamojski do Wysoka. — Dr. A. Frühling do Tarnopola. — J. Bał do Tuligłowy. — A. Kriegshaber do Iwaczowa. — A. Koralewski do Jasia. — W. Przybysławski do Czortowiec.

Spostrzeżenia meteorologiczne. dnia 22. Lutego 1875.

Barometr 739.63mm. Psychrometr suchy —15°C. Psychrometr wilgotny —15°C. Prężność pary 140 mm. Wilgoc 100%. Zachmurzenie 10. Wiatr NE4 (Ozon S. Opad w mm. z ostatnich 24. godzin Temperatura powietrza —12°C.

Cennik lwowskiej Izby handl. i przem. Lwów, dnia 21. Lutego 1875.

Table with columns for various goods and prices, including '1. Akcyę za szlaka', '2. Listy zast. za 100 zł.', '3. Obligacye ludemn. 50/0 za 100 zł.', '4. Losy.', '5. Monety.', 'Kurs giełdy wiedeńskiej.', '1. Dług państwa w banku.', '2. Wzrobze.'

Table with columns for 'płaca żądania' and 'płaca', listing various financial items and their values.

Table with columns for '4. Listy zast. losowane, (za 100 zł.)', '5. Oblig. z prawem pierwszeństwa (za 100 zł.)', '6. Losy.', listing various bonds and interest rates.

Table with columns for 'St. Genouls po 40 zł. m. k.', 'Weksle (Na 3 miesiędzy)', 'Kurs złota.', 'Telegrafowany kurs wiedeński.', listing exchange rates and prices for various currencies and goods.

jako wadyum kwotę 108 zł. do rąk komisji licytacyjnej złożyć.

Co do bliższych warunków odbyć się mającej licytacji odeśła się strony interesowane do aktów dotyczących. w registrarurze tutejszego Sądu złożonych
Tarnopol, 3. Lutego 1875

Doniesienia prywatne.

Za 2 zlr. w. a.

pozbędzie się każdy najuporczywszej

MIGRENY

za pomocą **środku zewnętrznego**, zupełnie nieszkodliwego a od 4 lat stołrotnie wypróbowanego, który przesyłam wraz z instrukcją używania i zachowania się, za przekazem lub zaliczką 2 zlr 16 cat.

M. Dr. Edward Madejski.

Lekarz we Lwowie. Ul. Sobieskiego 1. 18.
Podziękowanie Nr. 5. „W skutek użycia środka przeciw migrenie przez Pana mi przysłanego, uwolniony zostałem od straszego bólu głowy. Zdaje mi się, że się dopiero narodził, gdyż mi warjacja już przychodziła, tak okropnie cierpiałem przez jedenaście lat. Używałem przedtem różnych lekarstw i różne wody piłem, lecz nigdy mi nic nie pomogło. Przecież dał Bóg takiego lekarza, co wynalazł tak cudowne krople.

Ułóż Bogu niech będą dzięki i Panu doktorowi za jego pomoc.

Sielec, dnia 28. Sierpnia 1874.

Ludwik Nahorecki, leśniczy.
Podziękowanie Nr. 9. „Vor allem muss ich Ihnen meinen innigsten Dank für Ihre meiner Frau ertheilte Hilfe gegen Migräne ausdrücken. Sie ist mit der Zeit vollkommen zufrieden mit diesen Tropfen, daher bitte ich um gütige Einsegnung noch eines Fläschchens.

Kalnica, 15. November 1874.

Felix Laurent, Ingenieur.

196 7)

(620 1-3)

KSIĘGARNIA

F. H. RICHTERA

w Lwowie — poszukuje

Praktykanta

Dzierżawa.

547 2-3

L. 34624 Magistrat król. stołecznego miasta Lwowa podaje do powszechnej wiadomości, że celem wydzierżawienia dóbr „wschodnia część Pniatyna“ w Starostwie Przemyślańskim położonych do fundacji ś. p. Stanisława Gosiewskiego należących, na sześć (6) po sobie następujących od dnia 1. Kwietnia 1875 liczyć się mających lat, publiczna licytacja za pomocą pisemnych ofert na dniu 10. Marca 1875 o godzinie 10 przed południem w I. biurze Magistratu, przeprowadzoną będzie.

Dobra te zawierają obszaru 132 morg. 61 kwadr. sążni i wydzierżawiają się z prawem propinacyi i jedną karczmą, na opał wyznacza fundacja ośm sągów twardego drzewa.

Cenę wywołania, ustanawia się na sumę 600 zł. w. a. rocznego czynszu dzierżawnego.

Do wyż wymienionego obszaru gruntu, dodaje się 50. morgów wyrębanego lasu, a co roku przydanem będzie 25 morgów takiego porębowiska, za które dzierżawca oprócz ofiarowanego czynszu rocznego po 3 zł w. a. za każdy dodany mu morg tytułem rocznego czynszu dodany mu morg tytułem rocznego czynszu dopłacać winien będzie.

Oferty mają być zaopatrzone w wadyum wynoszące 10% ofiarowanego rocznego czynszu dzierżawnego.

Warunki licytacji, przejrzeć można w pomienionem biurze w godzinach urzędowych.

Lwów, dnia 7. Lutego 1875.

C. k. uprz.

Karola



kolej galic.

Ludwika.

Ogłoszenie.

Od 20. Lutego r. b. począwszy aż do dalszego postanowienia wchodzi w życie w związku kolejowym Szczecińsko-galicyjским-rumuńskim

nowa taryfa specjalna dla transportu drzewa

w ładunku w całych wozach

pomiędzy niektórymi stacyami kolei Arcyksięcia Albrechta, kolei Lwowsko-Czerniowiecko-Jaskiej, kolei galic. Karola-Ludwika i kolei północnej Cesarza Ferdynanda z jednej strony, a stacją Szczecinem z drugiej strony.

Równocześnie przystępuje także kolej Arcyksięcia Albrechta ze stacyami Szczerec, Stryj, Bolechów, Dolina i Kałusz. z transportem i innych towarów do bezpośredniego obrotu kolejowego w kierunku do Szczecina via Lwów.

Odnośny, ku temu zaprowadzony dodatek II. do taryfy z dnia 1. Września 1873 dla związkowego obrotu towarowego Szczecińsko-galicyjско-rumuńskiego, oznacza przypadające bezpośrednie opłaty taryfowe i może być nabytym w biurach naszej Dyrekcyi ruchu, na naszych stacyach związkowych, jako też w naszym ekonomacie we Wiedniu.

Lwów w Lutym 1875.

(633 1-3)

Dyrekcya ruchu.

(610 1-2)

C. k. uprzywil. kolej
Acyks Albrechta



K. k. priv. Erzherzog
Albrecht Bahn

Ogłoszenie.

Gdy pierwsze nadzwyczajne walne zgromadzenie akcyonaryuszów c. k. uprzyw. kolei Arcyksięcia Albrechta, odbyte dnia 15. Lutego 1875, odroczyło powzięcie uchwał co do przedmiotów postawionych na porządku dziennym polecając zarazem radzie zawiadowczej zwołanie nowego walnego zgromadzenia w przeciągu 5. tygodni,

**zwołuje się zatem drugie nadzwyczajne
WALNE ZGROMADZENIE AKCYONARZUSZÓW**

c. k. uprzyw. kolei Arcyksięcia Albrechta na dzień 22. marca 1875, godzinę 10. przed południem do sali austr. stowarzyszenia inżynierów i architektów w Wiedniu (oesterr. Ingenieur und Architekten Verein in Wien, Stadt, Eschenbachgasse Nr. 9.)

Porządek dzienny:

1) Sprawozdanie o stanie budowy i położeniu finansowem towarzystwa. Sprawozdanie komitetu rewizyjnego obranego na walnem zgromadzeniu z dnia 15. lutego 1875. Powzięcie uchwał pod tym względem.

2) Zawiadomienie o wykupnie efektów towarzystwa nominalnej wartości 7 1/2 milionów złotych oraz wniosek zmiany odnośnych paragrafów statutów, względnie redukcji kapitału akcyjnego.

3) Wniosek skonsolidowania długu ruchomego.

4) Zmiany statutów.

5) Wybór nowej rady zawiadowczej.

Pp. akcyonaryusze uprawnieni do głosowania, którzy życzą sobie wziąć udział w temże walnem zgromadzeniu, zechcą w myśl § 34 statutów złożyć takowa najpóźniej do 8. marca 1875 w banku franko-austriackim w Wiedniu (Franko-oesterreichische Bank, Wien, Stadt Wallnerstrasse Nr. 6) ub też w banku austriacko-niemieckim (Oesterreichisch-deutsche-Bank) w Frankfurcie nad Menem.

Składając akcyje należy dołączyć dwie konsygnacje, ułożone w porządku arytmetycznym i opatrzone własnoręcznym podpisem podającego.

Jeden egzemplarz konsygnacyi wraz z poświadczeniem odbioru otrzymania podający i tylko za zwrotem tej konsygnacyi wydane zostaną akcyje po odbyciu walnego zgromadzenia.

Zwraca się uwagę pp. akcyonaryuszów, iż według §. 35. statutów akcyonaryusz może tylko przyjąć jedno pełnomocnictwo i że mocodawca winien mieć sam uprawnienie do głosowania. Pełnomocnictwem tem należy wykazać się najpóźniej na dwa dni przed zebraniem walnego zgromadzenia w biurze centralnem towarzystwa w Wiedniu (Stadt Canovagasse Nr. 3., 1 Stock).

W Wiedniu, d. 17. lutego 1875.

Rada zawiadowcza.

(Przedruk nie opłaca się.)

Kundmachung.

Nachdem die am 15. Februar 1865 stattgefundene erste außerordentliche General-Versammlung der Actionäre der k. k. priv. Erzherzog Albrecht-Bahn die Beschlussfassung über die auf der Tagesordnung befindlichen Gegenstände vertagt und den Verwaltungsrath aufgefördert hat, binnen 5 Wochen eine neue General-Versammlung auszuschreiben,

**so wird hiemit die zweite außerordentliche
General-Versammlung der Actionäre**

der k. k. priv. Erzherzog Albrecht-Bahn auf den 22. März 1875 Vormittags 10 Uhr im Saale des österr. Ingenieur- und Architekten-Vereines in Wien, Stadt, Eschenbachgasse Nr. 9 einberufen.

Tagesordnung.

1. Bericht über den Staud der Baues und die finanzielle Lage der Gesellschaft. Bericht des in der General-Versammlung vom 15. Februar 1875 gewählten Prüfungs-Comité. Beschlussfassung über die Anträge.

2. Mittheilung über den Rücklauf von 7 1/2 Millionen Gulden Zittres der Gesellschaft und demgemäß Antrag auf Änderung der einschlägigen Paragraphe der Statuten, respective Reduction des Actienkapitals.

3. Antrag betreffs Consolidirung der schwebenden Schulden.

4. Statutenänderungen.

5. Neuwahl des Verwaltungsrathes.

Die stimmberechtigten Herren Actionäre, welche an dieser General-Versammlung theilzunehmen wünschen, wollen ihre Actien in Gemäßheit des §. 34 der Statuten bis spätestens 8. März 1875 in Wien bei der franco-österreichischen Bank, Stadt, Wallnergasse 6, oder in Frankfurt a m bei der österreichisch-deutschen Bank deponiren.

Der Erlag der Actien hat unter Anschluß zweier arithmetisch geordneter und vom Einreicher eigenhändig unterzeichneter Confignationen zu geschehen.

Ein Exemplar der Confignation erhält der deponent mit der Empfangsbefätigung versehen zurück, und es werden nach abgehaltener General-Versammlung die Actien nur gegen Rückstellung dieser Confignation ausgefolgt.

Die Herren Actionäre werden aufmerksam gemacht, daß laut §. 35 der Statuten ein Actionär nicht mehr als Eine Vollmacht übernehmen darf und der Bevollmächtigte selbst stimmberechtigt sein muß. Diese Vollmacht ist spätestens zwei Tage vor dem Zusammentritt der General-Versammlung im Central-Bureau der Gesellschaft in Wien, Stadt, Canovagasse 3, 1. Stock, auszuweisen.

Wien, am 17. Februar 1875.

Der Verwaltungsrath.

(Nachdruck wird nicht honorirt.)

Puritas.

Haarverjüngungs-Milch.

Bu beziehen
pr. Postnachnahme durch
die Erzeuger

Otto Franz & Comp
WIEN
Mariahilferstrasse 38.

**Puritas.**

Haarverjüngungs-Milch.

Bu beziehen
pr. Postnachnahme durch
die Erzeuger

Otto Franz & Comp.
WIEN
Mariahilferstrasse 38.

Bei Versendung 20 Kreuzer mehr für Spesen.

Haupt-Niederlage in Lemberg — beim Hrn. Sigmund Rucker, Apotheker.

Nota bene. Die Reclität und Unschädlichkeit obigen Gegenstandes erhellt aus dem
Fachgutachten der „Wiener medizinischen Presse“ vom 2. August 1874, von
welcher auf Verlangen ein Exemplar franco zugesendet wird. (503 1-2)

La maison J. BOUFFARD Père de Bordeaux

propriétaire de Vignobles à Margaux, Lamarque & St. Emilion
met en vente **quarante mille** bouteilles Chateau **Clerc
Milon** (Médoc au classé) récolte **1869** dont elle a le monopole
à 3 francs la Bouteille.

Les fortes expéditions pourront étre faites depuis les caves
du Chateau à Pauillac ou ces vins ont été tirés en bouteilles en
Octobre 1873.

Adresser les demandes a la maison **J. Bouffard Père
à Bordeaux** (France). H. 545 Q.

(622 1-2)

Zaproszenie do przedpłaty

na dzieło pod tytułem:

Powszechna księga ustaw cywilnych

z późniejszymi odnośniami ustawami i rozporządzeniami

opracowana przez

Profesorów uniwersytetu Jagiellońskiego

Dra Maksymiljana Zatorskiego i Dra Franciszka Kasparka.

Brak dobrego wydania podręcznego w języku polskim „Powszechnej księgi
ustaw cywilnych,” któreby zarówno odpowiadało wymaganiom nauki, jak potrzebom
praktyki — zachęca mnie w nadziei, że zadość uczynię prawdziwej potrzebie, do wydaw-
nictwa tego tak ważnego i cennego pomnika ustawodawstwa austriackiego w opracowaniu
takim, które odpowie wszelkim wymaganiom słusznym.

Mianowicie opracowanie zawierać będzie:

1. Tekst ustawy, według oczyszczonego z dość licznych usterek drukarskich prze-
kładu Majera.
2. Wszystkie paragrafy ustawy cywilnej, które późniejszymi przepisami zostały
zmienione lub zupełnie zniesione, oznaczone będą drukiem odmiennym.
3. Przy każdym paragrafie będą podane wszystkie odnośne paragrafy ustawy cy-
wilnej, jak niemniej innych ustaw z nią w związku będących.
4. W tłumaczeniu wiernem, trzymając się ściśle wyrazownictwa, przyjętego przez
akademję umiejętności w Krakowie w „Słowniku wyrazów prawnych i administracyjnych”
r. 1874 wydanym, przytoczone będą wszystkie późniejsze ustawy i rozporządzenia w przed-
miocie prawa cywilnego wydane.
5. Przy każdym rozdziale, lub paragrafie podane będą odnośne przepisy prawa
rzymskiego, pruskiego, francuskiego i saskiego, dalej
6. najważniejsze opracowania literackie, tak przez komentatorów, jakoteż i najlepsze
monografie, wreszcie
7. zacytowane będą według zbioru Glasera-Ungera-Waltera wszystkie odnośne orze-
czenia trybunału najwyższego Przeciw zamieszczeniu najważniejszych orzeczeń, jak je na-
potykamy w wydaniach Manz'a i Mercy'ego w Pradze przemawia ta okoliczność, że według
§. 11. ustawy cywilnej wyroki sądów tylko do szczególnych wypadków się odnoszą a od-
nośność tychże jedynie ocenić się da przez zbadanie każdego nadarzącego się przypadku
z osobna — zamieszczenie tedy samych orzeczeń, bez przytoczenia odnośnego przypadku,
daje orzeczeniom sądowym niewłaściwe, zbyt ogólne znaczenie, na co słusznie dzienniki
fachowe (Prawnik, Juristische Blätter) zwróciły uwagę.

Gdy opracowanie „Powszechnej księgi ustaw cywilnych” według skazówek
powyższych, rzeczywiście odpowiedzieć może tak wymaganiom praktycznym jak nauko-
wym — i nie ma dotąd sobie równego w żadnym języku — mam niepiłną nadzieję, że
liczny udział szanownej publiczności, zapewne nie obojętnej ani dla czystości języka ani
dla dokładnej znajomości ustawy zapewni wydawnictwu niezawodne powodzenie, zwłaszcza,
że wydana w ten sposób ustawa cywilna nie tylko prawnikom austriackim, lecz w ogóle
wszystkim, którzy w licze z tutejszemi kraami wchodzić stosunki, bardzo przydać się może.

Dzieło wyjdzie w 3. zeszytach — z których pierwszy opuści prasę z końcem marca
r. 1875, drugi z końcem maja 1875, a trzeci z końcem lipca 1875.

Dla składających z góry całą cenę do końca marca 1875 r. wynosi cena przedpłaty
3 zł. w. a. a. dostępność teje każdy uzna, kto raczy uwzględnić, że o wiele mniej zawie-
rające i tańsze, bo niemieckie, wydanie Mercy'ego, kosztuje 2 zł. 80 ct. w. a. Każdy ze-
szyt z osobna kosztować będzie po 1 zł. 50 ct. w. a.

Od początku kwietnia cena przedpłaty stosownie będzie podwyższoną.
Cenę przedpłaty należy nadsłać wprost i opłatnie do księgarni niżej podpisanej —
a natomiast abonenci otrzymywać będą wychodzące zeszyty wprost i na koszt wydawcy.

W Cieszynie, w Grudniu 1874.

KAROL MALIK, księgarz w Cieszynie

(na Szląsku austriackim).

[335 3-?]

Szematyzm galicyjski

na rok 1875.

nabyć można po cenie 2 zł. 60 ct. w. a.

w Administracji GAZETY LWOWSKIEJ.

PRZESTROGA!

Weksle z podpisem moim albo mego
syna Teofila Abła, gdyby się okazały, za fał-
szywe uznane będą, gdyż my żadnych weksli
nie wystawialiśmy i płacić nie będziemy.

Tekla Abel, matka.
Teofil Abel, syn.

(609 1 2)

**Zakład leczniczy Lutzego
w Coethen.**

Dokładny i ilustrowany program
tego Zakładu przesyła na żądanie franco
i gratis właściciel i dyrektor:

Dr. med. Ernst Arthur Lutze
Coethen (Deutschland).

(626)

**Spółka Właścicieli Ziemijskich
dla wyrobu****Maszyn i narzędzi rolniczych**

Lwów, ulica Balonowa 1. 1.

Dla wygody Szanownych P. T. Gospodarzy urządziliśmy

Skład Maszyn i narzędzi rolniczych

w hotelu Langa, plac Marjacki.

PP. Cybulski i Weber

przyjmują zarazem zamówienia na wszelkie wyroby naszej fabryki
znacznie ostatniemi czasy powiększonej.

Zwracamy uwagę na c. k. patentowane

Pługi Cichockiego,

których wyłączną mamy sprzedaż.



Ceny takowych są następujące:

Pług Nr. 1. cały żelazny bezkoleśny	19 złr.
„ „ „ „ drewniany do koleśnic	15 „
„ Nr. 2. cały żelazny z regulatorem	35 „
„ Nr. 3. drewniany do koleśnic	18 „
„ Nr. 4. Ukraiński z regulatorem	40 „
„ Samochodzik żelazny z kołkami	35 „
„ Dwuskibowczyk	21 „
„ Piętrowy	50 „
„ Koleśnice do Nr. 1. i 3.	8 „

Z poważaniem

Łączyński, Bal i Spółka.

(621 1-3)

Ogłoszenie licytacji**Oddział Zastawniczy**

galicyjskiego

BANKU KREDYTOWEGO

ulica Wałowa nr. 4

podaje do ogólnej wiadomości, iż zapadłe z dniem 31.
Grudnia 1874 r. kosztowności w dniach 3. i 4. Marca
1875 r. w godzinach od 9. do 3. przez publiczną
licytację (w myśl §. 59 stat.) najwięcej dającym za
gotówkę sprzedane zostaną.

(632 1-3)

Lwów, dnia 30. Stycznia 1874.

C. k. uprzywilejowany galicyjski

AKCYJNY BANK HIPOTECZNY we Lwowie

wydaje

6% LISTY HIPOTECZNE

które są jak najwłaściwsze do lokowania kapitałów.

Listy hipoteczne mogą według prawa z dnia 2go lipca 1868
D. P. XXXVIII nr. 93. być użyte na lokowanie kapitałów fundu-
szowych, na lokowanie kapitałów zakładów publicznych, pod nad-
zorem rządu stojących, na lokowanie kapitałów pupilarnych, fidei-
komisowych i depozytowych, tudzież w skutek najwyższego postano-
wienia z dnia 17go grudnia 1870 na zabezpieczenie kaucyi małżeń-
skich wojskowych, a po kursie giełdowym na kaucye służbowe i wadya.

Ogólna suma w obiegu będących listów hipotecznych nie może w żadnym razie
przenosić sumy równoczesnych wierzytelności hipotecznych i nie może być wyższą
nad dwudziestokrotną sumę kapitału akcyjnego rzeczywiście wpłaconego.

Kupony płatne dnia 1go marca i 1go września każdego roku,
jakoteż listy hipoteczne wylosowane dnia 28go lutego każdego ro-
ku, z których jedne i drugie nieulegają żadnemu opodatkowaniu
wypłacają bez wszelkiego stracenia:

w LWOWIE, główna kasa Banku hipotecznego i Filie tegoż w KRAKOWIE, CZER-
NIOWACACH i TARNÓPOLU;

w WIEDNIU, kantor wymiany bankowy niższo-austr. Towarzystwa eskont. i Union-Bank;

w PRADZE Czeski Union-Bank i Ziwnosteńska Banka pro Czechy a Morawu.

w LINCIE Bank dla Górnej Austrii i Salzburga.

w BERNIE c. k. uprzyw. morawski Bank dla przemysłu i handlu; i Bank Berneński.

w BERLINIE p. S. Bleicheröder

w WARSZAWIE p. Leon Epstein.

w GRAZU p. Józ. Th. Gemeiner et Comp.

1 (3-?)